XVIII-ik évfolyam. 6-ik szám. Kőszeg, 1898. február 6-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona. Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő: WITTINGER ANTAL. Kiadó és laptulajdonos: FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők. Nyiltter sora 40 fir. — Hirdetések nagyság szerint.

Mulassunk a szegényekért!

Szeretjük, hogy az idei farsang nem mulik el annélkül, hogy szegényeinkre, illetőleg oly egyesületek jövedelmének gyarapítására ne gondolnánk, melyeknek nemes feladatai közé tartozik a szegények istápolása. A város uri legényei vállalták magukra a szerepet, hogy a közönséget a *jó* gyakorlása czéljából mulatságra gyűjtik össze, helyesen fogván fel a *jó* gyakorlását, mert nem tartanak azokkal, akik a jótéteményeket titokban, rejtve kivánnák inkább gyakorolni, vagyis úgy, hogy ne tudja még jobb kezünk se, mit cselekszik a bal. Mert ez nem válik be mindig.

Dicsőség annak, kiben elég a férfias erő, hogy lemondjon a dicséretről, az elismerésről, a tömjénezéstől csak azért, hogy gyakorolhassa a jót. De hányan vannak ők, a derék emberek? Hányszor olvassuk az ujságokban, hogy ismeretlen, magát megnevezni nem akaró jótevő adakozott s hányszor azt, hogy teljes nevével és összes meglevő és kapandó prédikátumaival kiirt emberbarát adott jótékony czélra?

Legyünk csak őszinték. Az emberek szivesen tánczolnak a szegényekért, de nem szivesen adakoznak nekik. Szeretnek szavalni és szavaltatni, énekelni, beszédeket mondani, szeretnek szerepelni a nemeslelkü emberbarátok névlajstromában, de nem szeretnek némán fizetni minden dikczió, muzsikaszó és nyomtatott lista nélkül.

S ha számolnunk kell ezzel a nem nagyon örvendetes faktummal, ha választanunk kell a reklámos jótékonyság és a néma érzéketlenség között, bizony-bizony oktalanság volna inkább a magasabb morál alapján éheztetni a szegényeket, mint a megbocsátható szereplési viszketeget kielégítvén, felruházni a fagyoskodókat.

Azért irtunk mi már a farsang beállta előtt a *jó*-nak gyakorlásáról mulatságok rendezésével, azért helyeseljük, de nemcsak helyeseljük, hanem dicsérjük fiatal uraink abbeli nemes elhatározását, melylyel két jótékony czélegyesületünk javára készítenek elő farsangi mulatságot.

Ez a mulatság meg lesz. Éljen is ez alkalommal és menjen el a mulatságra mindenki, aki mulatva akarja a jótékokonyságot gyakorolni, vagy aki jót cselekedve mulatni óhajt. *A czél szentesíti az eszközöket.*

Gyakoroljuk a jót nyiltan és férfiasan!

Csak nem fogja elhinni senkisem, mikép olyan rosszak vagyunk, hogy a jót csak elismerésért teszszük, hogy a szegényeket csak a reklám kedvéért istápoljuk, hogy az éhezőket csak azért etetjük, miszerint mi lakhassunk jól — a dicsőséggel.

Ezt talán mondják az emberek, de nem gondolják, nem érzik. Ugyanaz a mondás, mint mikor őszinte lelkesedéssel fakadunk ki: „Milyen becsületes ember ez, vagy az a barátunk! Igazán bámulatos!“

Ördögöt bámulatos. Mintha érdem volna becsületesnek lenni és nem kötelesség. Hisz aki nem becsületes, azt becsukják.

A jótékonyság is kötelesség annak, akinek van felesleges morzsája. Olyan kötelesség, amelyet nem törvény ró rá, hanem a saját becsületes szíve s józan esze, amely a nagy vagyon biztosítását abban látja, hogy a szegénynek is jusson.

A nyomor nagyban és a nyomor kicsinyben — ez a mai társadalmi viszonyok perspektivája. A nyomor enyhítése nagyban állami, a nyomor enyhítése kicsinyben társadalmi feladat. Nincs parciális csapás, mely a társadalmi élet szerepvivő faktorait az orvosszerek miként való előteremtésére vonatkozólag tüstént gondolkodóba ne ejtené.

Ne is legyen ma már a szegénységnek egy parányi zuga sem, ahova, legalább nagy-néha a jótékonyságnak egy melegítő sugara be ne hatoljon. Jótékonyczélu hangversenyek, bálok, piknikek, estélyek, felolvasások, szini-előadások stb. mind alkalmasok a jótékonyság, a könyörületesség filléreinek a gyűjtésére.

TÁRCZA.

A sas és a bagoly.

— Nyelvelési vita vagy a világosság győzelme a sötétségen. —

Irta Aesopus Phaedrus Placidus.

Bagoly (lelkendezve beleütközik a sasba). Hallottad-e, szárnyas barátom, minő fölfedezést tettem legutóbbi esteli barangolásomban?

Sas. Dunsztom sincs róla.

Bagoly. Nos tehát, csapj le rögtön a kőszegi gymnasiumra és tagadd magaddal mezei egérként a föld szineről, mert a szent falak között világfelforgató tanokat hirdetnek a derek kőszegiek és csepregiek tudományt szomjukozó csemeréinek.

Sas. De hát honnet tudod te ezt, kedves éjjeli barátom? Hisz te csak az éj sötétjében szeretsz körutadra járni.

Bagoly. No törődjél azzal! Elég az hozzá, hogy biztos értesüléseim vannak. Még most is borsódzik a hátam, ha reá gondolok. Különben, ha kiváncsi vagy rá, elmondom. Egy névnapi ünnepségre gyűltünk össze, természetesen az esti órákban, és ott került elő a dolog. Képzeld csak! Azt tanítják a kőszegi gymnasiumban az ártatlan ifjuságnak (oh csepregi gymnasium! jöjjön el a te országod!), hogy az a bizonyos deákszó, „caritas“ annyit jelent, mint „drágaság“. Hidd el, barátom, sokat tanultam már, eleg nagy lett tőle a fejem is, de soha ilyen istentelen dolgot nem hallottam. Hisz a „caritas“ annyit jelent, mint „szeretet!“

Sas. Látod, kedves bagoly barátom, mindig figyelmeztettelek, hogy nem jó annyit a sötétségben járni, de te nem hallgattál rám. Egyébként szerencsénk, hogy csak ketten vagyunk, legalább kivülem nincs más tanuja sötét észjárásodnak. Hanem azért csak csendesen legyünk, mert ilyenkor ezen a tájon szoktak sétálni a beuczés tanárok, még meghallhatnák és akkor ugyancsak derekasan elbánnának veled. De ha megigéred, hogy csendesen maradsz, majd en eloszlatom szépen aggodalmaidat.

Bagoly (lemondással). Megigérek mindent, csak nyugtasd meg megzavart lelkiismeretemet.

Sas. Tehát vigyázz! A minap a gymnasium udvarán disznóölés volt; a hentes a disznó máját, az én kedvelt falatomat, véletlenül az udvaron felejtette; sasszememmel én mindjárt észrevettem és rögtön a gymnasium tetején termettem, hogy e kedvező alkalmat felhasználva a maradékot birtokomba kerithessem. Sokáig kellett várakoznom, mert a gymnasium udvara tele volt diákokkal, kik épen arról beszéltek, hogy milyen szépen tanultak a szavak jelentésének fokozatos fejlődéséről. A dolog engem is érdekelt, egészen elfelejtettem a disznómájat és feszült figyelemmel hallgattam beszélgetésüket.

Bagoly. De még mindig nem szóltál a „caritas“-ról! semmit sem!

Sas. Csak legy türelemmel, mindjárt elmondom, mit tanultam. De hogy jól megértsd, majd szép rendszeresen előadom, a mit beszedjükből megjegyeztem. Hát épen a „caritas“ szóról beszéltek. Elmondták, hogy a „caritas“-nak kétféle jelentése van. A legelső jelentése „drágaság“, mint ezt a nagy Finály-féle szótár 308. lapján is olvashatni: caritas (carus): 1) drágaság, magas ár, pl. caritas annonae, a gabona drágasága, caritas vini, a bor drágasága. 2) átvitt értelemben: nagyrabecsülés, szeretet. Ebből láthatod, hogy a „caritas“ szónak „szeretet“ jelentése csak átvitt értelem, mert azt, a mi drága, nagybecsü előttünk, szeretjük.

Bagoly. Eddig igen szépen beszélsz. De látod, a Finály-féle szótár is tévedhet.

Sas. Ugy látom, hogy még mindig a sötétben bandukolsz. Hisz tudhatnád, hogy a szótárakat nem szemmérték szerint készítik, hanem a szavak jelentéseit úgy adják elő, a mint a classicus irók műveiben találták.

Bagoly. Ejnye, ejnye, és erre nem is gondoltam. De hát hol vannak azok a — nem tudom én, micsoda — classicus irók?

Sas. Mindjárt idézek egy pár helyet a classicus iroktól. Ezekből aztán te is meggyőződhetel, hogy a „caritas“ nemcsak „szeretetet“, hanem első sorban „drágaságot“ jelent. Bizonyára ismered a legklasszikusabb irót, Ciceró?

Bagoly. Bíz én megvallom, hogy nem igen emlékszem reá. Azt tudom, hogy a borsót deákul „cicer“-nek hívják, de Ciceró nevü uriember nincs az ismerőseim között.

Sas. Te bagoly! Hisz Ciceró a rómaiak korszakában élt, híres ügyvédő és szónok volt, csak úgy tódultak hozzá a cliensek pörös ügyeikben. Egy alkalommal Verres ellen tartott beszédjében (3. 93.) említi a „caritas“ szót és pedig drágaság értelemben: Biennio provinciam obtinuit, cum alter annus in vilitate, alter in summa caritate fuit.

Bagoly. No ez igazán szépen hangzik az én fülemnek is. És csakugyan „drágaság“-ot jelent itt a „caritas?“

Sas. Nagyon természetesen. Persze te nem érted meg ezt az igazán klasszikus mondatot!

Bagoly. Már a mi azt illeti, bevallom, hogy több német szót haliok, mint latint, de meg magam is inkábbb beszélek ma németül, és épen ezért a mi kevés latin nyelv ragadt rám, az is már kezd lekopni rólam.

HIREK.

— **A tankerületi főigazgató Kőszegen.** *Németh* Antal dr., a győri tankerület kir. főigazgatója a napokban városunkban tartózkodott. Január 30-án vasárnap, az esti vonattal érkezett a helybeli bencés gymnasium meglátogatására. A vasuti állomáson *Horváth* Mátyás és *Wagenhoffer* Titusz tanár fogadták ő nagyságát, ki itt tartózkodása alatt a bencések vendégszerető székházának vendége volt. Hétfőn meglátogatta a gymnasiumot és legnagyobb elismerését fejezte ki a tanári karnak a tapasztaltak felett. Hétfőn délután meglátogatta még a Kelez Anteffy-féle árvaházat is és kedden a délutáni vonattal távozott.

— **Fehér Ipoly névünnepe.** A pannonhalmi Szent-Benedek-rend főapátjának *Fehér* Ipolynak névünnepét a rend kőszegi székháza is fényesen megünnepelte. Az elmult szombaton esti előkelő meghívott társaság gyült egybe a bencések székházába, a névünnep előestéjén. Ott voltak: Schuppler Henrik ezredes a katonai alreáliskola parancsnoka, Ostrusz Mihály honvéd-őrnagy, Major János prépost-plébános, Tipka Ferencz polgármester, Kovács István dr. városi t. orvos, Szovják Hugo városi t. ügyész, Korchmáros Gáspár kir. járásbiró, Somogyi Miklós főszolgabiró, Pfeffel János kir. közjegyző, Steiertein Gábor polg. iskolai igazgató, Hechinger Imre posta főnök, Vöröss Zsigmond árvaházi prefektus, Beer Károly katonai lelkész, Kincs István és Varga György segéd lelkészek, Hantschel György főhadnagy, Gergelyffy Ferencz honvéd-hadnagy, Kerner, Pados tanítók és Szakáll József vicze-prefektus. Vacsora közben Horváth Mátyás igazgató és háztfőnök mondta az első felköszöntőt. Fehér Ipoly főapátot éltetve, a rend nagytudományu s szeretett atyját és főnökét. Tipka Ferencz polgármester szintén Fehér Ipoly főapátra emelt poharat, mint olyanra is, ki Kőszeg város iránt tanusított jóindulatának többször adott már kifejezést. Szovják Hugo ügyvéd a bencés-rend helybeli tagjait éltette. Ezután Horváth Mátyás igazgató megköszönte Tipka Ferencz polgármester üdvözletét, kit egyébként aranyszáju Szent Jánosnak nevezne, ha véletlenül nem Ferencz volna; köszönetet mondott Szovják Hugo ügyvédnek is a rend iránt többször tanusított jóindulatáért. Szovják Hugo ezután Major János prépost-plébános egészségére üríte te poharat, kivel bár a politikában gyakran ellenlábasok, mint közös czélért, a város érdekeiért küzdők legyenek jó barátságban. Horváth Mátyás igazgató azután Schuppler ezredest köszöntötte fel, ki azzal is kimutatta Kőszeghez való vonzódását, hogy magyar állampolgárnak vétette fel magát. Schuppler meghatva mondott köszönetet kőszegi polgártársai éljenzéseiért. Kőszeghez, ugymond 25 év csatolja s főhadnagy korától fogva e város falai között tölti életét; örül hogy magyar állampolgár lehet s mint ilyen Kőszegen van állomáson. Poharat a kőszegiekre s különösen fiának régi tanáraira emelt, (köztük a jelenlevő Wagenhoffer Tituszra.) Az ünnepi társaság azután még éjfél utánig együtt maradt, emelkedett hangulatban.

— **A kapitány kinevezése.** Mint beavatott körökben tudni vélik, a kapitány kinevezéséről szóló főispáni rendelet legkésőbb holnap, hétfőre érkeznek ide a városhoz. A kinevezendő személyét illetőleg hallgatnak ugyan azok a körök, de a verebek már csiripelik, hogy az nem más, mint *Kőszegi* József helybeli könyvkereskedő.

— **A város hodolata.** A város hódoló feliratát, melyet a szobor-adomány feletti érzett hálából intézett Kőszeg város közönsége a felséghez s melynek művészi kiviteléről annak idején irtunk, mult hétfőn küldték fel a királyhoz.

— **A kaszino közgyülése.** A kőszegi polgári kör az elmult vasárnapon tartotta meg évi közgyülését *Gerencsér* Uzor elnöklésével a kaszino helyiségében. A látogatott közgyülés az évi jelentés felolvasása és tudomásul vétele után megválasztotta a tisztikart, mely kevés kivétellel megmaradt a régi. A szavazatszedő-bizottság Korchmáros Gáspár kir. járásbiró vezetése alatt a következő eredményt hirdette ki. Elnök: Gerencsér Uzor, alelnök: Horváth Mátyás gimnáziumi igazgató, jegyző: Freyler Lajos, háznagy: Waisbecker Ede, pénztáros: Hrabovszky Sándor. Választmányi tagok: Pötzelberger Károly, Szovják Hugo, Pfeffel János, Korchmáros Gáspár, Molnár Szulpicz dr., Floderer Jenő, Michaelis Izidor, Tipka Ferencz, Czeke Gusztáv, Freyberger Antal. Kimaradtak: az uj választmányból Kőszegi József és Stür Lajos dr.; uj tagok: Pfeffel János és Floderer Jenő.

— **Erenydij odaitelese.** A *Lakner*-féle alapítvány kamat-jövedelméből eredő erénydíjat, melyet a helybeli takarékpénztár 200 frtra szokott kiegészíteni, a kezelő-bizottság ez évben Jetter Mária, özvegy Jetter Károlyné leányának itélte oda. Az illető, mint halljuk, jegyese egy budapesti kőmíves-pallérnak.

— **Farsang.** A kőszegi kath. polgári kör ma este tartja meg a bálház termeiben énekkel, felolvasással és tombolával egybekötött körestélyét, mely előreláthatóan rendkívül nagy látogatottságnak fog örvendeni. A tombola különösen érdekes lesz, amennyiben közel százharmincz nyereménytárgy érkezett be, köztük nagyon csinos, sőt értékes tárgyak. A mulatság kezdete este 7 órakor.

A kőszegi önkéntes tüzoltó-egyesület folyó hó 12-én tart bált saját pénztára javára a bálház termeiben.

A kőszegi fiatal urak 19-en tartják meg az idei farsang legszebbnek igérkező mulatságát, mely iránt nagy érdeklődés mutatkozik mindenfelé. A bál tiszta jövedelmét a rendező-bizottság felajánlotta a kőszegi jótékony nőegyesületeknek. A bálanyai tisztségre özv. *Gyömörey* Antalné urnőt kérték fel, ki azt készséggel elfogadta. A meghívókat a rendező-bizottság már szétküldötte s azok, kik igényt tartanak rá s esetleg meg nem kaptak volna, forduljanak azért *Floderer* Jenő rendező-bizottsági titkárhoz a belvárosi gyógytárban. A meghívó szövege a következő: A kőszegi fiatal urak folyó évi február hó 19-én a bálház termeiben mindkét jótevő nőegyesület javára bált rendeznek, melyre Czímet tisztelettel meghívja a rendező-bizottság. Belépődíj: Személyjegy 3 kor. Családjegy 7 kor. Erkélyjegy 4 kor. Kezdete 8 és fél órakor. Tekintve a jótékony czélt, felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Jegyek előre válthatók Róth Jenő könyvkereskedésében. Díszelnök: Szájbely Gyula orsz. képviselő. Alelnök: dr. Deutsch Ernő. Elnök: dr. Lauringer János. Alelnök: ifj. Seper László. Floderer Jenő titkár, Wittinger Ernő jegyző, Róth Jenő pénztáros, Scharpf Jenő háznagy. — Bitz Kálmán, Biberauer Rezső, Brundl Gyula, Ecker Károly, Ettner Gusztáv, Eisner Frigyes, Eisner Kamil, Gratzl Gusztáv, Ineze Béla, Jagits Imre, Janosa Lajos, Lauringer Elek, Lauringer István, Müller Ferencz, Nagy Adorján, Pailer Ernő, Prenner Ferencz, Schäffer Gusztáv, Stubenvoll Károly, Szeybold Kálmán, Unger Elek, Unger Károly.

— **A fiatal urak balja.** A kőszegi fiatal uraknak folyó hó 19-én megtartandó báljára megkezdődtek a befizetések s alkalmunk van közölni azok névsorát, kik eddigelé jegyeiket megváltották s egyuttal a jótékony czélra felülfizettek. Ezek a következők: Janosa Lajos 5 frt, N. N. 5 frt, Floderer Jenő 5 frt, E. G. 15 frt, Lauringer János dr. 25 frt, Biberauer Rezső 5 frt, Lauringer István 2 frt, Ineze Béla 2 frt, Ecker Károly 2 frt, Lauringer Elek 2 frt, Scharpf Jenő 3 frt, Wittinger Ernő 2 frt, Róth Jenő 5 frt, Pavetits Mihály 3 frt. Az erkélyre helyet váltottak: Mazuth őrnagyné 6 frt, Kubinek alezredes 2 frt, Cortesi urhölgyek 4 frt, özv. Botfy Vilmosné 8 frt. (Folytatjuk.)

— **Farsang a szomszedban.** Sopronmegye velünk határos szélének intelligencziája jövő szerdán a *Tábor* vendéglőben zártkörü farsangi mulatságot rendez, melyre városunkból is sokan készülnek. A hely, a hol valamikor egy magyar király ütött tábort, ma is jó tanyája a táborozóknak s azért érthető, ha a történeti nevezetes helyet sokan keresik fel.

— **Hymen.** Özvegy *Farkas* Ferencz volt kőszegi kántor-sekrestyés, jelenleg Aranyoson tanító, eljegyezte *Fábián* Mariska vépi tanítónőt.

— **Anyakönyvi bejegyzések.** A kőszegi anyakönyvvezetői hivatalnál 1898. év január havában 2 házassági eset, 28 születés és 28 halálozás jegyeztetett be.

— **Közgyülés.** A kőszegi ált. temetkezési egyesület ma délután 3 órakor tartja rendes közgyülését a városház tanácstermében, amelyre az egyesület tagjait ezennel meghívja *az elnökség.*

— **Gyászrovat.** Mult vasárnap meghalt *Unger* János czitera-tanító, egy igen rokonszenves régi alakja városunknak. 82 évet élt és 45 éven át czitera-tanítással foglalkozott. Özvegye siratja. — Dr. *Scheithauer* Antal, a hetvenes években a város tisztiorvosa, ki nagy testi fogyatkozásokban hosszú időn át szorult anyagi körülmények között élt, 82 éves korában e hó 2-án elhalálozott és 3-án helyeztetett örök nyugalomra. — Özv. *Fuchs* Alajosné, született Predl Francziska hosszabb szenvedés után e hó 4-én 42 éves korában költözött jobb létre. Tegnap délután 4 órakor temették nagy részvéttel. — Ugyancsak e hó 4-én halálozott el *Nagy* Lajos vámszedő neje, szül. Purt Mária, kinek földi maradványait ma d. u. fél 4 órakor helyezik sirba. A kiadott parte így szól: Nagy Lajos a saját, mint az összes rokonság nevében megszomorodott szívvel jelenti felejthetetlen szeretett nejének Nagy Lajosné szül. Purt Máriának f. e. február hó 4-én, reggel 7 órakor, rövid szenvedés után életének 44-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei f. hó 6-án délután fél 4 órakor fognak az alsó vámháztól a kőszegi sirkertben az ág. ev. hitv. szertartása szerint örök nyugalomra helyeztetni. Kőszeg, 1898. február 4-én. Áldás és béke drága hamvaira!

— **Athelyezes.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Kárpáti* Sándor orosházai polgári iskolai tanítót, *Flamisch* György polgártársunk fiát, a kőszegi polgári iskolához helyezte át.

— **Hirdetmeny.** A szombathelyi m. kir. pénzügy-igazgatóságnak 42192/1897. számu rendelete folytán ezennel közhírre tétetik, hogy a f. évi január hó 31-ig elkésett tehervallomásokra vonatkozó igazolási kérvények folyó évi február hó 15-ig alulirt hivatalnál beadhatók.

Kőszeg, 1898. február hó 1-én.

Városi pénztári hivatal.

— **Szep zenei siker.** *Supper* Alfréd, a helybeli kath. templomnak volt karmestere, ki most Csornán van hasonló alkalmazásban, közelebb egyházi zeneszerzeményeiért szép elismerésben részesült. A magyarországi Cecilia-egyesület, mely az igazi egyházi zene kultiválását tüzte ki magának feladatul s melynek elnöke *Bogisich* czímzetes püspök, Suppernek öt szerzeményét fogadta el s bocsátja közre mint az egyesület első kiadványait. Szívből örvendünk tisztelt földiinknek eme elért szép sikere fölött.

— **Veteran tanito halala.** Szombathely városának nyugalmazott, érdemkereszteѕ tanítója, *Heiner* János rövid szenvedés után e hó 3-án 70 éves korában elhunyt s földi maradványait Szombathely városa e hó 4-én nagy díszszel tetette nyugalomra.

— **Folyamodasok ösztöndijert.** Az Ege Miklós-féle ösztöndíj elnyeréseért öt pályázat érkezett be a város polgármesteri hivatalához. Az ösztöndíj ügyében a legközelebbi városi képviselő-testületi gyűlésen fognak határozni.

— **Az idojaras januarban.** Az átlagos hőmérséklet reggel 7 órakor — 1.5°, délután 2 órakor 2.7° és este 9 órakor — 0.3°, tehát a napi hőmérséklet 0.3° volt. Kőszeg rendes hőmérséklete e hóban reggel 7 órakor — 4.2°, délután 2 órakor — 0.2, este 9 órakor — 1.2, tehát a rendes napi hőmérséklet — 1.9°, amiből az tünik ki, hogy az idén reggel 7 órakor 2.7°-, délután 2 órakor szintén 2.9°- és este 9 órakor 3.0°-kal melegebb volt a rendesnél. 31-én 15.9°-kal legmelegebb, 27-én — 9.4°-kal leghidegebb volt. — A légsulymérő átlagosan 746.4 mm-en állott, 6.4 mm-rel a rendesen fölül. Legmagasabban, 755.2 mm-en 14-én, legalantabb, 732.7 mm-en 31-én állott. — Csapadék 4 napon volt és pedig: 3 napon eső esett, 1 napon hó hullott. A csapadék mennyisége 18 mm-nyi volt, 10 mm-rel kevesebb a rendes e havi mennyiségnél. Egész borus nap 12, egész tiszta 1 nap volt. — Szélirányban a déli volt az uralkodó. Szélvihar egyszer volt és pedig 31-én észak felől.

— **Ingatlanok forgalma.** A mult hét folyamán a következő ingatlanok kerültek telekkönyvi átírás alá: A 445. 446. 1897. 1961. 2490. 2292. 2448. hsz. 284. számu ház Karlovits Istvánné után ifj. Paszner Antal és neje javára 540 frt becsértékben átadás jogczímén. Randweg Ignácz és neje után a 3559/a. hsz. 100 frt vételárban Schatzl Józsefné javára. — Ifj. Paszner Antal és neje után a 164. hsz. 110. sz. félház 700 frt vételárban özvegy Ernst Sámuelné javára. — Karner Gusztáv után a 281. 282. hsz. 189 számu ház fele Miselinger Róza javára 2000 frt becsértékben.

— **Vasarok Locsmandon.** Locsmánd nagyközség országos vásárjai, melyek marhavásárral vannak összekötve, a f. 1898-ik évben következő napokon tartatnak meg: az 1-ső husvét előtti hétfőn április 4-én; a 2-ik Szt.-Vid előtti hétfőn junius 13-án; a 3-ik Kálmán előtti hétfőn október 10-én és a 4-ik karácsony előtti hétfőn deczember 19-én.

— **Országos vásár Körmenden.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Körmenden a február 2-án márczius 15-én és október hó 18-án megtartatni szokott országos vásárokat az idén hivatalosan február 4-én, márczius 14-én és október hó 19-én tarthassák meg.

— **Meghaltak januar hoban.** Tangl Karolin, 14 napos, r. k., veleszületett gyengeség; Schreiner József, 87 éves, ág. ev., tüdőlob; Piller Ágnes, 31 éves, r. k., görcsök; Kocsi Jenő, 8 hónapos, ág. ev., tüdőlob; Seblapfer Géza, 1 hónapos, r. k., rangógörcs; Edler Samu, 56 éves, ág. ev., szívbaj; Janisch Alajos, 34 éves, r. k., tüdővész; Schedl István, 79 éves, r. k., szívszelhüdés; Leitgeb Sebestyén Máté, 82 éves, r. k., aggkór; Ittler Józsefné, 72 éves, r. k., aggkori üszök; Wurst József, 6 hónapos, r. k., rangógörcs; Preisz Ferencz, 14 napos, r. k., koraszülöttség; Marton Pál, 80 éves, ág. ev., aggkór; Koczor József, 44 éves, ág. ev., skorbut; Rabi Tóter, 83 éves, ág. ev., tüdőlob; Balikó Anna, 8 éves, ág. ev., tüdővész; Kummer Miklós, 2½ hónapos, r. k., gümőkór; Unger János, 82 éves, r. k., tüdőlob; Bauer Ferenczné, 73 éves, r. k., aggkór.

S a s. No látod, most magad is bevallod, hogy mire megkopaszodtál (maba, már vén bagoly vagy!) a szép deák nyelvből is kikoptál és mégis oly keményen itész itélni a mi derék gymnasiumunkról. Azért hát száll magadba és hallgasd figyelmesen és „cum caritate“ az én beszédemet. Még is mondom mindjárt, mit jelent az előbb idézett mondat. Azt mondja ugyanis Ciceró, hogy az egyik évben olcsó, a másikban drága volt a gabona.

B a g o l y. Ezt már bölcsen értem és kezdem már sejteni, hogy a „caritas“ annyit is jelent, mint „drágaság“.

S a s. De ez még mind semmi! Plinius a „Historia Naturalis“ cz. munkájában is említi a „caritas“ szót oly kapcsolatban: caritas rei frumentariae (68, 3.), a mi szintén annyit jelent: „a gabona drágasága“. Suetonius meg Augustus-császár életrajzában irja egy helyen (Aug. 42.) caritas olei: az olaj drágasága.

B a g o l y. Szépen beszélnek ezek az urak mind és már kezdem belátni, hogy még sem lehet mindenben az én bagolytársaimnak hitelt adni.

S a s. Ezt már szeretem, hogy így beszélsz, de hátra van még a fekete leves! Ismered-e a Calepinus-szótárt?

B a g o l y. Én kezdelek téged, tisztelt barátom, nem érteni. Csupa ismeretlen személyiségekkel gyötröd szegény fejemet.

S a s. Pedig ezt ismerhetnéd, hisz Facciolati irta és ez oly nagy munka, hogy csak az első kötete 458. lap folio és Velenczében adták ki 1778-ban. Ebből a nagy szótárból is világosan látható a 117. lapon, hogy a „caritas“ annyit jelent, mint „drágaság“; egyébként megjegyeztem én szóról-szóra is, mit mond ez a szótár a „caritas“-ról: inopia frumenti vel alterius rei vel ex ubertas rei alicuius pretium ex penuria proveniens.

B a g o l y. No most már meggyőztél, Vicisti Galilaee! De hogy egészen tisztában legyek a „caritas“ szóval, oszlasd el még egy kétségemet. Elismerem most már, hogy a „caritas“ tulajdonképeni értelme a „drágaság“ és csak ebből az értelemből fejlődött ki „szeretet“ jelentése, de talán „ch“-val irva mégis csak annyit jelent, mint „szeretet“.

S a s. Tévedsz, kedvesem. Abban igazad van, hogy „ch“-val is irták, különösen az egyházi latinságban, de ez téves felfogáson alapult. Azt hitték ugyanis, hogy a „caritas“ a görög „charis“-kedvesség szóból származott és azért irták így: „charitas“, pedig ez már azért sem lehetséges, mert a görög „charis“ szóban az első szótag rövid, a „charitas“-ban pedig az első szótag hosszu.

B a g o l y. Uhu! most már megadom magamat.

S a s. Szeretem, hogy meggyőzhettelek. De most már ideje lesz, hogy távozzunk. Te ugyan szereted a sötétséget, de én inkább a világosság barátja maradok. Ha rosszakaród volnék, azt mondanám: „Sutor, ne ultra crepidam“, de most csak azt mondom: „In omnibus caritas!“

— **Egy díszárjegyzék.** Ép most beérkezett hozzánk a sokszor kitüntetett czégnek, Mühle Vilmos cs. és kir. udvari szállító, Temesvárott, főárjegyzéke magvakról, fakról, virágról stb.-ről, mely bő tartalmára, valamint szakszerű összeállítására nézve az osztrák-magyar monarchia legjobbikának nevezhető és mely bennünket igazán meglepett. A katalogus Légrády Testvérek, elsőrendű budapesti czégtől oly finom és elegáns alakot nyert, mely műiparunknak nagy haladását mutatja s melyet az osztrák műipar sem halad túl. Ezen díszárjegyzék kívánatra Mühle Vilmos urtól, Temesvárott, ingyen küldetik szét és azért minden érdeklődőnek ajánljuk azt elkérni.

)(**Fagydagok ellen.** Fagydagoknak (kézen, lábon, orron, fülön stb.) felfakadását elkerülni, vagy már felfakadt helyek gyors behegedését előidézni, fájdalmakat szüntetni, — bizonyára mindenkinek óhaja, ki e nemű bajokban szenved. Gyorsan és biztosan ható szert ajánl 1 kor. beküldésére Lechnnmayer J. C. Temesvár, Stefánia-utcza 16 (saját ház). — Elért sikerek bizonyítását kérjük.

)(**Szerencsethozó takarékpénztár.** A Budapesten székelő Magyar Általános Takarékpénztár Részv.-Társ. képviselője 1896. évi julius havában felkereste Schwarz Markus gyomai lakost, kinek egy 3%-os magy. jelzálog sorsjegynek havi részletfizetésre való megvételét ajánlotta. Hosszas rábeszélés után S. végtére két drb. sorsjegyet vett, melyek egyiket a 723—17. számut, a f. hó 25-én tartott húzásban 200,000 koronás főnyereménynyel húzták ki. Képzelhető, mily bizalmat és izgatottságot idézett elő ezen szerény életviszonyok közt élő családban, valamint az egész helységben az éjjel 10 órakor érkező sürgöny, mely a szerencses hírt tartalmazta. — Ezen eset bizonyítékat adja annak, hogy minden embernek, sőt a kevesbé módunak is meg van adva a lehetőség arra, hogy ilyen részletre vett sorsjegy révén hirtelen vagyonhoz jusson.

Fővárosi divatlevél.

— A Divat Ujság-ból. —

Bál — bál — bál, piknik és meghosszabított zsur mindenfele, — táncolunk, keringünk szédületesen, — öltözködünk és eszünk, iszunk és mulatunk. Torontálban, Dunántul is meg az ehtifusz tizedeli a falu népét. Ki érti, ki érti maga is, hogy ez miként lehet így, de ki fogja a néppel megértetni, hogy ennek miért kell így lennie.

Különös bevezetése egy divat-levélnek ugy-e? De nem zárkózhatik el még egy felületes, mindig csak selyem és csipkével elfoglalt elme sem az ilyen rémületek elől. Mulassunk, jól van, ha van pénzünk és kedvünk hozzá, de ne addig, míg a bálra szánt költségünk egy részét az éhezőnek nem juttattuk, csak a fölöslegből, a legfölöslegből valamit. A ki például ezer forintot szánt a farsangra, az osszza be magának az ezret kilenczszázra és adja a tizedik százat az éhezőknek, ez csak nem képtelen kivánság, ugy-e és így tovább, adjon mindenki, a kinek ezekben a nehéz napokban meg mulatságra is telik. Csak a terített asztalok morzsáit kérjük az inségesek számára. Ha minden asszony és leány, a ki a tényesen világított bali terembe azzal a tudattal lepne be, hogy megtagadván magától egy kis fölösleges csipket, egy szép legyezőt, ezzel egy nyomorgó család nehány napján enyhítet, bizonyos, hogy könnyebb szívvel mulatna és áldás lenne minden lépésén.

De hisz ez nem is divatlevél, hanem nagyböjti predikáczió! Igaz, de nehéz szívvel beszel az ember ilyen szomoru időkben azokról a remek gyöngygyel himzett, valódi csipke inkrusztácziókkal díszített, nehéz damasztruhákról, a melyeket az udvari bálon viseltek, a mikor tudja, hogy egyetlen egy ilyen ruha árán egy egész inséges falut egész telen el lehetne tartani. De ne menjünk olyan messze és ne keressünk lágy szíveket ott, a hol az éhség és inség ismeretlen üres fogalom. Maradjunk idehaza, idelent. Hisz a legegyszerübb uri családokat olyanokat, a kiknek jövedelme négyezertől tizezerig terjed és csak kevésé közülök ezen felül, a farsangnak oly szédületes forgatagában látjuk, hogy alig jut idejük az alvásra, a pihenésre, dologra, hasznos foglalkozásra. Nevetséges! Ki gondolna ma erre. Ha mulatunk, utánunk az özönviz. Hogy a fiatal emberek nem birnak a sok mulatástól akár tanulmányaiknak, akár hivatalbeli kötelezettségeiknek eleget tenni, hogy a leányok a sok táneztól, ejjelezéstől ugy lefogynak, oly sápadtak, hogy már most azon tanakodnak a mamával, hogy nyáron Balaton vagy acélos vasas fürdő lesz-e jobb szegény vérük felfrissitésére, ki törödnek ezzel. Mulatni muszáj, még pedig eszeveszetten robotolva, ez most a módi. No de hagyjuk, nem segít ezen semmi, csak egy esetleges másik módi, majd ha magunk is inségesek leszünk, tán divatba jön a józan okszerü élet és takarékoskodás is, a mely mellett jut a magunkéból másoknak is, a kik fáznak és éheznek. A mi pedig az idei bálok divatját illeti, hát a rózsaszin jutott uralomra a többi szín felett. Egy-egy bálban a rózsaszin ruha annyi, mint a többi színek együttvéve. Nem is csoda, hisz ez a legtökeletesebb; a szinek szine és én mindig csodalom, hogy valaki, a kinek ez az édes gyenged szin jól áll, még valaha csak el is tudja magát szánni arra, hogy más szinbe is öltözködjék. A selyem nem harapózott el annyira, mint hittük. A leányok megmaradtak a krep, tüll, moll és ezer másfele röpke balikelmék mellett, a selymet a fiatal asszonyoknak hagyva, de ezek is lehetőleg krepderekkal enyhítették a selyemszoknya méltóságát. A brokát és bársony pedig megmaradt a fiatal és idős gardedámok viseletének.

Általában az idei bali divat nem igen lépi át a jó izlés határait, a minek csak örvendhetünk. *Ida.*

Közgazdaság.

Spárgatenyésztés.

Irta: MÜHLE VILMOS.

A spárga valamennyi főzelék közül a legnemesebb, minden országban kedvelik és mindenütt igen drágán fizetik, úgy, hogy tenyésztése mindig nyereséggel jár. De azért tenyésztése még mindeddig nincsen eléggé elterjedve, főleg azért, mert azon régi nézet uralkodik, mely szerint a spárga-ágyak létesítése nagyon sokba kerülne; mert azelőtt 4—6 lábnyi mély vermeket ástak és az egész mélységet fölösleges mennyiségü trágyával ellátták. Ujabb időben azonban elegendő meggyőződést szereztek arról, hogy ez szükségtelen, mivel a spárga gyökere majdnem vízszintes irányban fejlődik és a gyökértő, az uj begyökerezés által minden évben 1 cm-rel feljebb halad. — Ujonnan létesítendő tenyésztésekre elegendő egy 40 cm-es felásás; a földnek mélyebbi tágítása csak azon esetben szükséges, ha a talaj vizet nem ereszt, akkor a fölösleges nedvesség eltávolításáról gondoskodni kell, mert a spárgának állandó nedvesség árt. Megél a spárga minden tág, tápdús és vizet eresztő talajban; ha a föld azonban nehéz és vizet nem ereszt keresztül, akkor homokkal, hamuval, különösen trágyával addig keverendő, míg könnyü és száraz nem lesz. A déli fekvés legczélszerűbb, azonkívül ajánlható még a délkeleti és a délnyugati; a két utóbbi azonban későbbi aratással jár; az éjszaknak való fekvés kerülendő, mert eredménye kétségbe vonható. — Ezen feltételeken kívül legelső sorban a földnek kitartó erős tápláló ereje jön tekintetbe, ha ez nincsen meg, akkor akárhogyan gondoskodni kell róla, miért is az előmunkálatok alkalmával trágyával vagy trágya-anyagokkal takarékoskodni nem szabad. Nehéz talajban lótrágya, könnyebb talajban marhatrágya alkalmazandó; ez utóbbit minden esetre inkább ajánlom, mivel tapasztalt spárgatenyésztők azt állítják, hogy a lótrágyával kezelt spárgának keserü íze van.

A spárga-ágyak elkészítése a következő: A készítendő ágy területére 30—35 cm. magasságnyira félig vagy egész rodhadt trágya hozandó, ezután az ágy egyik oldalánál kezdve egy 2 ásó mély és 1 m. széles verem készítendő úgy, hogy a kiásott föld az ágy másik oldalára elhelyezve lesz; most az elkészült verembe mintegy 15 cm. magas trágyaréteg elhelyezendő, ezen rétegre pedig föld teendő, a más dik veremből, erre megint trágya 8 cm. magasságban, erre megint föld és megint trágya és fölülről megint föld teendő és így tovább, míg az egész ágy felásva nincsen; az utolsó verembe trágya és az első veremből való föld hozandó. Ezen munkálatok ha lehetséges, már őszszel vagy télen elvégezendők, hogy a föld teljesen keresztül fagyjon, a levegő és a csapadékok befolyása által pedig könnyü és felbontva legyen. Sürgősen ajánlom a felásás alkalmával a taraczkbúzát, szulákat, boganczot és a többi gazgyökereket teljesen kiszemelni!

Az ültetés már őszszel, legjobb április—május de sokszor még junius közepéig jó sikerrel eszközölhető, ha előbb lehetséges nem vala. Ezen czélra 2—3 éves gyökereket veszünk, feltéve, hogy ezek jó magból és tiszta földben fölnevelve lettek; jó egészséges gyökérnél erőssége vagy hosszusága nem jön tekintetbe, hanem csak az egészséges gondos felneveltetés és ha még csak 2 éves is, kitartosságra és termékenységre számolhatni. Nem szükséges a növényeket, ha a földből kiásva lettek, azonnal átültetni, hanem feküdhetnek 1 havon át csekély szalma, lomb vagy föltedéssel, sőt még jobb, ha kissé hervadnak, csak nem szabad, hogy a napsugaraknak vagy a levegőnek kitéve legyenek. Az ültetésnél többféleképen lehet eljárni és a növényeknek egymástól való távolság változik 50 és 10 cm. közt. Nagyobb telepeknél legjobb sorokban, az egyes növények 50 cm-es és a sorok 1 m-es távolságban, vagy pedig két-két sor 50 cm-es és minden sorpár 120 cm-es távolságban; ha csak egy kisebb ágy 2—3 m-es szélességben elkészíttetik, akkor 2m-re legfeljebb 3 sor, 3 m-re legfeljebb 4 sor ültetendő oly formán, hogy minden egyes növény közt 60 cm-es távolság maradjon. A gyökérnek földbe való elhelyezése kétféleképen történhetik: vagy árokba, vagy egyes 30 cm² széles és ugyanoly mély lyukakba és inkább az árokkal való eljárást ajánlom, daczára annak, hogy több fáradsággal jár, mert jobban lehet a gyökereket beosztani és elhelyezni; azonkívül a kiásott föld nincs oly közel a növényhez, mivel az első évben nem szabad az összes földet a gyökérre rakni. Ezen módszer a következőképen kezelendő: a kimért, ha lehetséges északtól délre folyó sorok czövekkel (faszeggel) megjegyzendők és az arra kötött zsinór irányában a föld 30 cm. mélységre és ugyanannyi szélességben kiásandó úgy, hogy a verem falai függőlegesek legyenek, a kiásott föld pedig az egyes árkok közt megmarad síkságra (a későbbi utakra) hosszu halmokra (sánczok) elhelyezendő, mely föld a későbbi sülyedések kitöltésére szolgál. Ha az árkok vagy lyukak elkészültek, minden egyes helyre nová növényt akarunk ültetni, egy 50 cm. hosszu czövek (faszeg) állítandó és ezen czövek körül csekély mennyiségü földet halmozunk, mely kis földhalomra egy-egy gyökeret állítunk, az egyes gyökérszálakat minden irányban szépen elosztjuk, hogy keresztbe ne legyenek és egymással ne érintkezzenek; ezután 10 cm. magasságra finom könnyü földdel befektetjük és kézzel jól hozzászorítjuk, hogy üresedések ne maradjanak, mert gyökérrodhadási okozhatnak. Most már a növényt zuhanynyal öntözzük és felülről még valami kisebb mennyiségü trágyával betakarjuk; a megmaradt föld sánczban rendezve az üres középső részeken hagyandó. A következő nyárban, a második télben és a második évi őszszel mindig a készletben lévő megmaradt földből a keletkezett sülyedések kitöltendők úgy, hogy csak a második év télére az egész ágy megint sík lesz.

A kezelés (ápolás) nyáron csak abban áll, hogy az ágy gaznövénytől tisztán tartandó és a föld többször tágítandó; az első évben ha az idő száraz, többször öntözni kell és ha őszszel a szárak sárgulnak levágandók a föld felett és minden évben az ágyat 6 cm. magasságra rothadt trágyával el kell látni, csak akkor számítható dús termelésre, ha jó trágyázva lesz. Más és jobb trágyázási mód abban áll, hogy minden őszszel a sorok közt lévő földet (az utat) kiássuk, a spárgasorokra elhelyezzük, a keletkezett árkot pedig trágyával kitöltjük. Ez által az ágy felszine emelkedik, a régi trágya a növényekre, az uj trágya pedig a gyökér közelébe jut, mely körülmény igen fontos.

Az aratással 3 év előtt kezdeni nem szabad, legjobb a 4. évet is elvárni, ha 25—30 éves aratásra szert akarunk tenni. A 3. évben kezdett aratásnál csak a legerősebb hajtások levágandók; a főaratás az 5. évben kezdődik, akkor junius közepéig le lehet vágni az összes hajtatást. A hajtatást spárgacseréppel vagy pedig földhalmozással elősegíteni lehet; ha a hajtatás a föld feletti 2 cm-es magasságot elérte, gondos elővigyázattal vágandó, hogy a földben körülötte lévő gyöngéd hajtatások; különösen a gyökérnyaknál lévő rügyek kárt ne szenvedjenek, mert ha ezek megsértve lennének, utánnövésre nem kell számítani.

Jó karban tartott spárgaágy 30 éven át termelést szolgáltat, csak az első 15 év hajtatásai erősebbek mint azután, ha a növény már lassan elgyöngül. Nem ajánlom a spárgaágyra főzeleket, zöldségféleket vagy szamóczát ültetni, mert eltekintve attól, hogy a föld erejét igénybe veszik, akadályozzák a föld tágítását és az ágy tisztítását is.

Régi ágyakat, melyek már csekélyebb termést hoznak, megint jobb eredményre lehet előkészíteni, ha a kiásandó földet trágyával pótoljuk és minden növényhez konyhasót szórunk.

A fajokat illetőleg megjegyzem, hogy mind a forgalomban lévő faj jó, mert csekélyebb értékü fajok az „Erfurti óriás" által már rég kiszorittattak a forgalomból. 2000 □m-es spárga-telepemen csak a két fő-fajt tenyésztem és a saját tapasztalaim alapján ajánlom első sorban az „Argenteuili korait" mint a legjobbat és legerősebbet, ezután az „Erfurti óriást" és csak ezen két faj után a „Conovers Colossal"-t. Lehet hogy a „Conovers Colossal" más vidéken jobban tenyész mint nálunk, de nemcsak én, hanem mások sem voltak vele megelégedve, azért már tovább nem is tenyésztem. Legelső sorban tehát az Argenteuili spárgát mindenkinek bátran ajánlhatom.

Ujabbi időben a „Braunschweigi óriást" is igen ajánlják. — Az ugynevezett Eibenschützi spárga azonos az Erfurti óriással, de nem valami különös faj, ha máshol tenyésztik.

Selyem-damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és szines **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szin és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak postaber és vámmentesen, valamint házhoz szállitva, - mintákat pedig postafordultával** küldenek,

Henneberg G. selyemgyárai (a. u. k. udv. szállitó) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Szerkesztői üzenetek.

— **F. K.** A novellát legközelebb hozzuk. Verseket csak kivételes esetekben közlünk s akkor is csak jókat.

— **M. J.** Kilátásba helyezte megjelenését a nagyszerü bálra, de akkor aligha beszélhet vele magánügyben. Legjobb volna, ha másnap felkeresné Rohonczon. Ami másik kérdését illeti, arra csak annyit jegyezhetünk meg, hogy a kérdéses mozgalmakról egyáltalában nincs tudomásunk s valószinüen nincs is komoly alapja a hiresztelésnek. Szivélyes üdvözlet!

— **L—s.** Ha az ívek e hó közepéig beérkeznek, ugy márczius ban megjelenik. Ismerve izlését, azt hiszük, hogy megnyeri majd tetszését minden tekintetben. Köszönet a szives érdeklődésért.

Irodalom és művészet.

— **A tanitók legjobb barátja.** Ezelőtt öt esztendővel Benedek Elek és Földes Géza a magyar tanítóság itélőszéke elé lépett egy uj tanügyi lappal, a Nemzeti Iskolával, mely czélul azt tüzte ki, hogy a tanítók kenyeréért és tisztességéért harczolni fog s a magyar tanító számára a kenyeret és tisztességet megszerzi. Már a kezdet kezdetén letették a politikai kaucziót és ezzel megváltották a szabadszólás jogát, melyet gyakoroltak is állandóan. A magyar tanítóság bizalommal fogadta már az első szimtól kezdve e lapot, hisz a szerkesztőket jól ismerte. Benedeket, mint országgyülési képviselőt, az országház tárgyalásaiból és irótollától, Földest szintén irótolláról és nyilvános szerepléseiről. Ez a lap ma öt esztendős. A magyar tanügy történetében ez az idő is elismerésre méltó helyet biztosít neki, mert a mióta ez a lap áll, azóta szünt meg a legtöbb helyen a pontatlan fizetés, azóta emelkedik folyton-folyvást a tanítók fizetése. Ez az a lap, a hova a tanító elmehet panaszával, elmondhatja keservét, mert ki nem gunyolják és mert bízton segítik, hogy igazát megtalálja. És ez az a lap, amely jövőjét nem bízta ugynevezett „előkelő" munkatársakra, hanem ugy a munkából, mint a munka

sikeréből minél többet igyekszik részeltetni. Munkatársa ennek az egész ország tanügyi világa, de a szellem benne egységes, mert az igazság is csak egy lehet. Ezt érzik is a miniszteriumtól elkezdve, a főpapokon keresztül le az utolsó iskolaszékig mindenütt és éppen ezért olvassák is szorgalmasan a Nemzeti Iskolát. Íme, így jut el a tanító panasza oda is, ahova más különben soha el nem jutna. Ilyen lapja nem volt soha több a tanítóknak s hogy van, méltó, hogy halálni meg, hogy fizessen elő és olvassa minden tanító. — Ára egész évre 4 frt. Kiadóhivatala: Budapest, VII., Rottenbiller-u. 5/a.

— **Magyar könyvtár.** A Lampel-féle könyvkiadó-czég uj vállalata, a „Magyar Konyvtar", mely jó és olcsó könyvek terjesztését tűzte ki czélul, pár hónap alatt kedves ismerősévé vált a magyar olvasóközönségnek. Mindenki örömmel támogatja nemzeti kultur-hivatásának betöltésében, s a hasonló fajta idegen nyelvü vállalatok már is kénytelenek lassan-lassan a Magyar Könyvtár sárga füzetei elől visszavonulni. Most jelent meg az uj vállalat harmadik sorozata, öt füzet, a 17. számtól a 22-ig. Van ezek a füzetek között egy, a 20—21. szám, a melyre első sorban felhívjuk olvasóink figyelmet: s ez a „Szentivánéji álom", melyet Arany János remek fordításában nyujt a vállalat. A „Magyar Könyvtár" felvette programmjába, hogy egy teljes Shakespeareel és egy teljes Moliererel irodalmunkat gazdagítani. A Magyar Könyvtár Shakespeare legtöbb darabját elsőrangu fordítóinkkal külön a vállalat számára ujra fordíttatja. Arany János fordításait azonban, a Szentivánéji Álmot, Hamletet és János Királyt, valóban vakmerőség volna ujra fordíttatni, mivel Shakespeare átültetésének művészi feladatát nyelvünk legnagyobb mesterénél, Aranynál jobban nem egyhamar volna képes bárki is megoldani. Méltón csatlakoznak azonban a „Szentivánéji álomhoz" az uj sorozat többi füzetei is. A 19. füzet Kisfaludy Károly válogatott költeményeit tartalmazza, Bánóczi József rendezésében, a ki tartalmas irodalmi bevezetést is irt a költemények elé. A 17. számu füzetnek a czíme: „Franczia elbeszélők tára" s tartalma egy csomó jeles franczia novella, a modern franczia irodalom elsőrangu iróitól Ambrus Zoltán kitűnő magyarításában. A „Franczia Elbeszélők Tára" az „Olasz Elbeszélők Tára"-nak párja (13. füzet) s ugy mint ez, folytatódni fog, állandó szellemi érintkezést hozva létre a modern franczia és olasz irodalom és a magyar olvasó közönség között. A 18. füzet Rovettának, az olasz állam nagy díjával koszoruzott hatásos drámáját közli „A becstelenek"-et, Radó Antalnak, a M. K. szerkesztőjének kiváló fordításában. Ezt a drámát a budapesti Vigszinház nagy hatással adta és adja folytonosan, s valóban köszönettel fogadjuk a „Magyar Konyvtár"-tól, hogy az olvasó közönség számára is hozzáférhetővé tette. Az uj sorozat, melynek minden száma a legnagyobb érdeklődésre érdemes, a már ismerős 15 kros sárga borítéku kis füzetekben jelent meg, tiszta szép nyomással, jó papiroson s minden könyvárus utján megszerezhető.

G a b n a á r a k.

Buza	100 kilo . .	12 frt.	70 krtól	— frt.	— kr-ig.
Rozs	„ . . .	9 „	40 „	— „	— „
Árpa	„ . . .	9 „	10 „	— „	— „
Kukoricza	„ . . .	6 „	40 „	— „	— „
Zab	„ . . .	6 „	50 „	— „	— „

Vasuti menetrend.

Állomások. Középeurópai idő.	II. III. oszt. kocsikkal reggel	d. e. *		d. u.	este †
Köszeg ind.	4.55	8.05	11.51	4.26	8.40
Lukácsháza (m. h.)	5.08	8.19	12.04	4.40	8.54
Német-Gencs (m. h.)	5.24	8.35	12.20	4.57	9.10
Szombathely érk.	5.39	8.50	12.34	5.12	9.25
Szombathely ind.	6.45	11.00	3.15	7.05	9.55
Német-Gencs (m. h.)	7.01	11.16	3.31	7.21	10.10
Lukácsháza (m. h.)	7.18	11.31	3.48	7.38	10.27
Köszeg érk.	7.31	11.45	4.01	7.51	10.40

*) Csak kedden és pénteken közlekedik.

† Csak nyáron vasár- és ünnepnapokon közlekedik.

Magyar királyi államvasutak.

Budapestre.

Szombathely	éjel 2.50	reggel 9.05	d. u. 12.39	este 11.—
Vép	„ 3.06	„ —.—	„ 12.52	„ 11.14
Sárvár	„ 3.36	„ 9.30	„ 1.16	„ 11.41
Kis-Czell	reggel 4.46	„ 9.53	„ 2.21	„ 12.24
Győr	d. e. 10.47	„ 11.28	„ 4.58	„ 3.—
Bpestre érk.	d. u. 1.25	d. u. 2.05	este 9.20	„ 7.35

Budapestről.

Budapest	regg. 8.50	d. u. 1.45	d. u. 2.20	este 9.55
Győr	d. e. 11.33	„ 4.41	„ 5.30	„ 2.36
Kis-Czell	„ 1.52	este 6.06	este 8.49	„ 4.32
O.-Asszonyfa	„ —	„ —	„ —	„ —
Sárvár	„ 2.25	„ 6.29	„ 9.34	„ 5.06
Vép	„ 2.51	„ —.—	„ 10.07	reggel 5.31
Szombath. é.	„ 3.04	„ 6.56	„ 10.23	„ 5.44

Déli vasut menetrendje.

Szombathelyről Bécs felé indul:

Szombathely	reg. 4.00	reg. 5.52	d. e. 9.01	d. u. 4.39
Acsád	„ 4.18	„ 6.07	„ 9.18	„ 4.55
Bécsbe érk.	„ 8.58	„ 9.40	d. u. 1.35	„ 9.—

Bécs felől Szombathelyre indul.

Bécs	regg. 7.20	délb. 1.40	d. u. 5.25	est. 7.40
Acsád	„ 10.41	„ 4.55	„ 9.18	éj. 12.20
Szombath. é.	„ 10.55	„ 5.07	„ 9.33	„ 12.37

Szombathelyről Nagy-Kanizsa felé indul:

Szombathely	d. e. 11.07	este 5.18	éjjel 12.51
Dömötöri	„ 11.23	„ —.—	„ 1.10
Molnári	„ 11.32	„ 5.36	„ 1.21
Győrvár	„ 12.—	„ —.—	„ 1.53
N.-Kanizsára érk.	„ 1.34	„ 7.05	„ 3.42

Kanizsa felől Szombathelyre indul:

K.-Kanizsa	éjjel 12.45	reggel 6.05	d. u. 2.05
Győrvár	„ 2.39	„ —.—	„ 3.38
Molnári	„ 3.14	„ —.—	„ 4.05
Dömötöri	„ 3.27	„ —.—	„ 4.15
Szombathelyre ér.	„ 3.47	„ 8.45	„ 4.31

Szombathelyről Grácz felé indul:

Szombathely	regg. 6.04	d. u. 3.16	éjjel 7.03
Kis-Unyom	„ 6.17	„ 3.29	„ —.—
Egyházas-Rádocz	„ 6.31	„ 3.42	„ —.—
Körmend	„ 6.45	„ 3.56	„ 7.30
Csákány	„ 7.—	„ 4.09	„ —.—
Rátót	„ 7.09	„ 4.18	„ 7.45
Szt-Gotthárd	„ 7.28	„ 4.36	„ 7.59
Gyanafalva	„ 7.48	„ 4.53	„ 8.10
Gráczba érkezik	d. o. 10.25	este 7.35	„ 9.49

Grácz felől Szombathelyre érkezik:

Grácz	reggel 6.10	regg. 8.10	este 6.10
Gyanafalva	„ 7.48	„ 10.54	„ 8.59
Szt-Gotthárd	„ 8.—	„ 11.09	„ 9.15
Rátót	„ 8.12	„ 11.26	„ 9.33
Csákány	„ —.—	„ 11.36	„ 9.43
Körmend	„ 8.29	„ 11.50	„ 9.57
Egyházas-Rádocz	„ —.—	„ 12.04	„ 10.12
Kis-Unyom	„ —.—	„ 12.18	„ 10.26
Szombathelyre érkezik	„ 8.58	„ 12.31	„ 10.40

H i r d e t é s e k.

KÖHÖGÉS,

rekedtség és elnyálkásodás ellen a legjobb hatásu szer a RÉTHY-féle

pemetefü-czukorka,

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti, kapható minden gyógyszertárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 frt 50 krert bérmentve küld

Réthy Béla

RÉTHY BÉLA

gyógyszerész Békés-Csabán.

Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén aláirásom látható.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszer ellentállt az idő megpróbáltatásainak mert már több mint 27 év óta megbizható, **fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csuznál, tagszaggatásnál** és **meghüléseknél** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerü háziszer**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten**. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértéku utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget **„Horgony"** védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint **nem valódit** utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, RUDOLSTADT.

Elárusitó Köszegen: Floderer Jenő

gyógyszerész (Csacsinovits-féle gyógyszertár).

A „SANTAL EGGER"

kiváló gyógyerejü készítmény. Feleslegessé teszi a Copaivát és Cubebát. Felülmulja pontos és biztos hatásban eső, hólyag és vesebántalmaknál a külföldi gyártmányok legjobbikát. A **Hamamelis Injectióval** egyetemben használva a legmakacsabb folyást megszünteti. 1 üveg (40 darab) ára 1 frt 50 kr., a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 2 üveg Injectió és 1 üveg Santal Egger bérmentve 3 frt 25 kr. **Főraktár: Gyogyszertár a „Nádor"-hoz Budapest, VI., Vaczi-kör-út 17.**

Kapható eredeti áron **Köszegen:**

Floderer Jenő

gyógyszerész urnál

(Csacsinovits-féle gyógyszertár.)

Meghivás

a köszegi takarékpénztárnak 1898. évi február hó 20-án délelőtt 10 órakor Köszegen saját helyiségében tartandó

rendes évi közgyülésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1897. évi üzlet-kimutatás és mérleg előterjesztése, a tiszta nyeremény le**osztása és a** felmentvény megadása feletti határozathozatal.

2. Hét igazgatósági tagnak 3 évi, egy igazgatósági tagnak 2 évi és két igazgatósági tagnak 1 évi időtartamra való választása.

A közgyülésen azon részvényes bír szavazati joggal, a kinek részvénye 3 hónappal a közgyülés előtt a takarékpénztár részvénykönyvében nevére bejegyeztetett s a ki részvényét a szelvényével együtt 8 nappal a közgyülés előtt a takarékpénztárnál letette.

Az üzlet-kimutatás és mérleg a közgyülést megelőzőleg 8 nappal az intézet helyiségében betekinthető.

Köszeg, 1898. január 15-én.

Az igazgatóság.

Utánnyomat nem díjaztatik

A Mauthner-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjegygyel

valamennyi nagyobb

füszer- és vas-kereskedésben

kaphatók.

A Budapesten Andrássy-út 23. szám alatt létező **Mauthner Ödön** czég csakis **olyan csomagoknál** vállal teljes jótállást egészen **friss** és **valódi** magvakért, a mely csomagok **ragasztva, a medve bárával és a Mauthner névvel** jelölve, ugy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Köszegen.